

Izv.prof.dr.sc. Vida Šimat
Povjerenik za studente s invaliditetom

STRUČNOM VIJEĆU i PROČELNICI
SVEUČILIŠNOG ODJELA ZA STUDIJE MORA
SVEUČILIŠTA U SPLITU

Split, 6. travnja 2021.

Predmet: Plan za pružanje podrške studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina

S ciljem poboljšanja učinkovitosti sustavnog osiguravanja kvalitete nastavnih procesa i podrške studentima te provedbe preporuke Stručnog povjerenstva u procesu reakreditacije, u funkciji Povjerenika za studente s invaliditetom predlažem Stručnom vijeću i Pročelnici Sveučilišnog odjela za studije mora Sveučilišta u Splitu (dalje: Odjel) plan za pružanje podrške studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina*.

Na razini Sveučilišta u Splitu, dva važeća dokumenta (Pravilnik o studijima i sustavu studiranja na Sveučilištu u Splitu i Pravilnik o studiranju studenata s invaliditetom na Sveučilištu u Splitu) definiraju pružanje podrške studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina, međutim isti se odnose samo na posebne kategorije studenata kao što su studenti koji su kategorizirani sportaši ili imaju vrhunska znanstvena, društvena, tehnološka, sportska i druga postignuća te studente s invaliditetom. Ostale kategorije podzastupljenih i ranjivih skupina studenta nisu zastupljeni u navedenim aktima. Pravilnikom o studijima i sustavu studiranja na Sveučilištu u Splitu, Odjel ima uspostavljene funkcionalne postupke za profesionalno usmjeravanje studenata, psihološko savjetovanje, pravno savjetovanje, podršku studentima s invaliditetom kroz imenovanje povjerenika, podršku pri uključivanju u programe odlazne i dolazne mobilnosti te knjižnične i studentske službe koji su organizirani na razini Sveučilišta u Splitu i dostupni studentima Odjela. Podrška studentima nije prilagođena raznolikoj studentskoj populaciji (studenti sportaši, stariji studenti, studenti s djecom, studenti pripadnici manjina, studenti iz inozemstva, studenti iz drugih podzastupljenih i ranjivih skupina, studenti s određenim poteškoćama u svladavanju gradiva i prolasku kroz studij itd.).

Na osnovi Nacionalnog plana za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019.-2021. predlažem provedbu aktivnosti za pružanje podrške studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina u sklopu **Prijedloga plana za pružanje podrške studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina**. Kako bismo što bolje razumjeli izazove s kojima se studenti

* Podzastupljenost u visokom obrazovanju definira se kao niži udjel određene skupine studenata u odnosu na populacijske podatke, odnosno u odnosu na situaciju u drugim europskim zemljama. Identificirane su sljedeće podzastupljene skupine: studenti čiji roditelji imaju niže razine obrazovanja; studentice u tehničkom području i studenti u humanističkom području; stariji studenti; studenti s invaliditetom; studenti s djecom; studenti pripadnici romske manjine.

**Ranjivost shvaćamo kao teškoće u vidu akademske ili društvene integracije studenata, povezane s određenim osobnim karakteristikama studenata.

susreću tijekom odabira visokog učilišta, upisa i studiranja u Republici Hrvatskoj, identificirane su skupine studenata koje se nazivaju podzastupljene i ranjive skupine studenata te neki od čimbenika koji ih čine ranjivima:

Podzastupljene i ranjive skupine u visokom obrazovanju u Hrvatskoj	Neki od čimbenika koji čine skupinu ranjivom
Studenti/ce čiji roditelji imaju nižu razinu obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> - slabija obrazovna postignuća - pohađanje strukovnih škola/nedostatna podrška tijekom školovanja - slabije financijsko stanje roditelja
Studenti iz obitelji nižeg ekonomskog statusa	<ul style="list-style-type: none"> - odustajanje od studija zbog nedostatka financijskih sredstva - potreba za poslom na puno radno vrijeme ili dio radnog vremena
Studentice u tehničkom području i studenti u humanističkom području	<ul style="list-style-type: none"> - rodni stereotipi
Stariji studenti/ce	<ul style="list-style-type: none"> - financijske poteškoće - potreba za poslom na puno radno vrijeme ili dio radnog vremena - teža socijalna integracija - nemaju državnu maturu
Studenti/ce s djecom	<ul style="list-style-type: none"> - otežani uvjeti studiranja zbog smanjenog raspoloživog vremena za studiranje - potreba za poslom na puno radno vrijeme ili dio radnog vremena
Studenti djeca hrvatskih branitelja	<ul style="list-style-type: none"> - utjecaj psiholoških posljedica ranog gubitka roditelja na školski uspjeh
Studenti/ce pripadnici romske manjine	<ul style="list-style-type: none"> - rjeđe upisuju gimnazijsko obrazovanje - mali broj osoba ima aspiracije za visoko obrazovanje
Studenti/ce s invaliditetom	<ul style="list-style-type: none"> - Zbog različitih zdravstvenih stanja ili akutnih bolesti susreću se s različitim preprekama (nemogućnost dugog sjedenja/stajanja, potreba za određenim pomagalima, otežan prilaziti dolazak do dislociranih fakultetskih zgrada)
Studenti/ce iz strukovnih srednjih škola	<ul style="list-style-type: none"> - obveza stjecanja četverogodišnje strukovne kvalifikacije i polaganja državne mature - nedostatno znanje u određenim segmentima potrebnim za studiranje
Studenti/ce koji rade uz studij u znatnom opterećenju	<ul style="list-style-type: none"> - smanjeno vrijeme za studijske obveze
Studenti/ce koji putuju na studij	<ul style="list-style-type: none"> - troškovi puta/neredovitost javnih linija - trošenje vremena na putovanje
Studenti/ce pripadnici/ce LGBT orijentacije	<ul style="list-style-type: none"> - izloženost relacijskom i fizičkom nasilju
Studenti/ce iz alternativne skrbi	<ul style="list-style-type: none"> - češće upisuju strukovne programe što otežava nastavak školovanja

	- financijske poteškoće
Studenti/ce beskućnici	- financijske poteškoće
Studenti/ce iz ruralnih područja, manjih mjesta i otoka	- financijske poteškoće - izostanak potpore sredine za nastavak školovanja - problem digitalnog rascjepa u odnosu na učenike iz urbanih područja
Studenti/ce izbjeglice i tražitelji azila	- nepoznavanje hrvatskog jezika - lošiji socioekonomski status - nedostatna integracija u društvo, obrazovne sustave te tržište rada - neriješeno stambeno pitanje.

Izvor: Podzastupljene i ranjive skupine u visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj

Prijedlog plana za pružanje podrške studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina na Sveučilišnom odjelu za studije mora, Sveučilišta u Splitu

Cilj	Aktivnosti
1. Prikupiti podatke o studentima i njihovim različitostima tijekom upisa na prve godine studija, kako bi se mogle predvidjeti i ukloniti prepreke s kojima se susreću studenti, pogotovo studenti iz ranjivih i podzastupljenih skupina	<ul style="list-style-type: none"> - izrada anketnog listića (on-line) kojeg studenti ispunjavaju tijekom upisa, u svrhu prikupljanja podataka o ranjivim i podzastupljenim skupinama, a koji će se koristiti sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka - izrada popisa studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina i potrebne potpore - obavještavanje dionika o potrebama ili potrebnoj pomoći/podršci - osiguranje određene podrške ranjivim i podzastupljenim skupinama tijekom studiranja („kolega-prijatelj“)
2. Omogućiti jednake prilike svim studentima tijekom studiranja	<ul style="list-style-type: none"> - izrada informacijskog paketa za studente iz ranjivih i podzastupljenih skupina sa svim potrebnim informacijama - osigurati da su informacije o upisu, prijavnice i upisne procedure prilagođene osobama iz ranjivih i podzastupljenih skupina - osigurati prostornu pristupačnost prilagođenu studentima s invaliditetom te osigurati pomagala za rad - prilagodba mrežnih stranica - prilagoditi izvođenje nastave te provjere znanja i vještina osobama iz ranjivih i podzastupljenih skupina - uvesti e-učenje u studijske programe kako bi se smanjila obveza fizičke prisutnosti - praćenje zaostajanja studenata u obrazovnom procesu - uključiti studente iz ranjivih i podzastupljenih skupina u rad tijela Odjela - informiranje studenata o pružateljima pravne/psihološke/financijske potpore studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina - raspodjela ECTS opterećenja kroz godine studiranja - osigurati dostupnost nastavnika kroz konzultacije i/ili organizaciju sustava nadoknade

	<ul style="list-style-type: none"> - ukoliko student nije u mogućnosti izvršiti određeni zadatak zbog opravdanih ograničenja nastalih kao posljedica oštećenja, bolesti ili poremećaja, osigurati alternativno rješenje kako bi se prevenirale eventualne teškoće vezane uz nemogućnost postizanja nekih ishoda učenja pojedinog obveznog kolegija ili studijskog programa - osmisliti plan usavršavanja nastavnika za rad s ranjivim skupinama
<p>3. Prikupiti povratne informacije studenata o zadovoljstvu i potpori tijekom studiranja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izrada anketnog listića kojeg studenti ispunjavaju na kraju studija sa svrhom prikupljanja što više podataka o izazovima i rješavanju istih tijekom studiranja, a koji će se koristiti sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka - procjena učinaka provedbe određenih mjera - revizija sustava i potpore na temelju prikupljenih podataka

Izv. prof. dr. sc. Vida Šimat

